

Festa, participació i convivència

Joan Manuel V. Parisi

Gerent del Secretariat d'Entitats de Sants, Hostafrancs
i la Bordeta

**Les festes,
nascudes
majorment de
rel tradicional
i popular,
tingueren un
important
redreçament
amb la represa
democràtica.**

Participació i convivència són dos noms que han d'anar sempre de la mà quan parlem de *festa*. La festa forma part de la nostra característica com a poble i arreu del país hi ha mostres i més mostres diverses de la nostra tradició festiva. El mateix calendari laboral recull aquest signe de diversitat, tot permetent als municipis que triïn dues jornades de disposició pròpia per al municipi, una de les quals acostuma a coincidir amb la seva festa major, habitualment a l'estiu.

Les festes, nascudes majorment de rel tradicional i popular, tingueren un important redreçament amb la represa democràtica. Les noves institucions democràtiques les anaren acariyant de mica en mica fins que se les feren seves i n'administraren els continguts. Això comportà en moltes ocasions que els veritables actors de la festa, l'associacionisme cultural, fos domesticat per un poder que marcava les regles del joc, d'una banda, des del control de la caixa i, de l'altra, a través de les lleis, ordenances o similars que limitaven l'ús de l'espai públic obert, lloc clau i necessari per al desenvolupament de la festa.

Avui el control de la caixa segueix estant en mans dels mateixos, però el context de crisi en què ens instal·larem a finals de l'any 2007, i del qual no se n'albira superació, malgrat les veus corals ministerials que parlen de brots verds, ha fet minvar els pressuposts de les administracions en general i, en particular, aquells que fan referència a la cultura. L'excessiva dependència de moltes festes de les aportacions de les administracions han fet ressentir la seva qualitat. Sap greu haver-ho de dir, però l'equilibri pressupostari ha vingut per diversos factors: disminució de la partida de contractació externa de grups d'animació, musicals, teatrals, etc., i això ha afectat la qualitat i/o la quantitat dels espectacles; institucionalització del joc com a mecanisme de finançament de les activitats, tot afegint a les tradicionals participacions en loteries l'increment de jocs de l'estil del bingo com a mecanisme recaptatori; possible mercantilització de la festa (fires comercials), que dóna entrada a operadors aliens al territori; proliferació de les barres de bar en què la cervesa esdevé la reina de la festa, «mediterràniament», en al·lusió a un eslògan que

es repeteix estiu rere estiu en les propostes publicitàries dels mitjans de comunicació.

Avui també les ordenances i lleis s'han endurit, i ho segueixen fent, com es veurà, amb l'aplicació de la nova Llei de seguretat ciutadana en fase de debat parlamentari. A mitjan de la primera dècada del 2000, ajuntaments catalans s'embarcaren en l'aprovació d'ordenances que, amb noms diversos, regulaven la convivència ciutadana. Posteriorment la Llei 11-2009, del 6 de juliol, de regulació administrativa dels espectacles públics i les activitats recreatives, ja en ple context de crisi, i el reglament posterior, de 31 d'agost del 2010, significaren un cop important a l'associacionisme que feia de l'espai públic l'hàbitat natural de la seva activitat. Vegem alguna «perla» de l'esmentada llei:

Els titulars i els organitzadors han de subscriure un contracte d'assegurança que cobreixi la responsabilitat civil en què puguin incórrer, amb l'abast i en els termes que es determinin per reglament.

Tots podem entendre que aquesta mesura era convenient però, com ens podem imaginar fàcilment, això representà un primer sobrepreu a la realització de les nostres activitats.

El personal responsable del control d'accés i d'aforaments dels establiments oberts al públic ha de complir els requisits professionals i d'idoneïtat necessaris, ja sigui perquè s'hagin contractat directament o per mitjà d'una empresa proveïdora d'aquests serveis.

A partir d'aquest moment, doncs, se'ns obliga a contractar aquests serveis a raó d'1 persona per a 150 assistents; 2 per a 500; 3 per a 1.000, i a partir d'aquí 1 per a cada 1.000 de més. Podem anar traient la calculadora per a l'increment del cost. Per exemple, quant a la necessitat de vigilants de seguretat privada, se'n requereix 1 a partir de 500 persones d'aforament autoritzat. Així mateix:

En el cas d'espectacles o d'activitats recreatives que se celebren a fora [...], s'han d'instal·lar cabines dotades de vàter

Avui també les ordenances i lleis s'han endurit, i ho segueixen fent, com es veurà, amb l'aplicació de la nova Llei de seguretat ciutadana en fase de debat parlamentari.

Ningú no nega que s'hagin de posar mesures per evitar accidents, però el legislador ha d'aplicar el sentit comú en les seves decisions.

i lavabo, en una proporció mínima d'una cabina per a cada 150 persones, i una més per a cada 150 persones d'aforament autoritzat.

Imaginem-nos, per exemple, la diada castellera de Tots Sants a Vilafranca, amb més de 5.000 persones a la plaça de la Vila; tocarien un mínim de 34 cabines. No les hi vaig veure!

Ningú no nega que s'hagin de posar mesures per evitar accidents, però el legislador ha d'aplicar el sentit comú en les seves decisions; en cas contrari, podria acabar minvant molt la realització d'activitats festives a l'espai públic. Basti citar per últim la Directiva europea 2007/23, la que es coneix com a Directiva del foc, i que aconseguí aplegar 683 entitats en contra; tantes no ens podem equivocar!

I és justament en el punt normatiu on és la batalla per a l'ús de l'espai públic i en la consegüent participació de la ciutadania, una batalla que ja fa temps que s'està disputant i que caldrà seguir-ho fent per no perdre espais per a la festa. Últimament, per exemple, la publicació de l'ordenança de terrasses a la ciutat de Barcelona (BOP de 31/12/2013) regula noves clàusules —he de dir reduccionistes— de l'ús de l'espai públic. En el moment de tancar aquest escrit es pot llegir el següent a Pobleviu.cat, el portal dels moviments socials del Camp de Tarragona, en relació amb les cavalcades de Reis a la ciutat de Tarragona:

Els «Reis» sortiran en manifestació pels barris tarragonins de la Floresta, l'Albada i el Parc Riuclar. Les exigències de l'Ajuntament en la realització d'activitats a la via pública han suposat la suspensió de diferents activitats com les tradicionals cavalcades de Reis que es realitzen als diversos barris. La Floresta, juntament amb l'Albada i el Parc de Riuclar, s'han proposat realitzar de manera conjunta una cavalcada manifestació. Es dona la paradoxa que a Tarragona hi ha més facilitat, per part de les administracions, per realitzar una manifestació que una activitat a la via pública. En barris com Bonavista, Sant Salvador, Torreforta, la Granja o Campclar han desaparegut les cavalcades per les exigències de l'Ajuntament de la ciutat. D'aquesta manera, volen cridar l'atenció del consistori perquè realitzi els canvis normatius necessaris perquè la realització d'activitats al carrer, que són font de riquesa cultural i dinamitzen els bar-

ris, siguin fàcils de complir. En aquests moments, exigències com plans de seguretat, control d'accessos en places públiques, presència de personal de seguretat privada, etc. fan inevitable el compliment per part de les entitats veïnals i per tant obliguen a incomplir o assumir responsabilitats que van més enllà de la mera organització. Des de les Associacions de Veïns remarquen que en 40 anys d'activitats mai hi ha hagut tantes exigències per part de l'Ajuntament i animen la participació de la ciutadania en aquesta manifestació, donant suport al pas de les carrosses.

La festa que acull les diverses mostres de cultura popular: la festa major

Si busquem sentit de pertinença de la ciutadania, en trobarem en l'àmbit territorial i, també, en l'àmbit sectorial. És, fil per randa, el mateix que podem dir en el sector associatiu perquè, no en va, les associacions som també persones, encara que amb l'adjectiu «jurídiques» a continuació. En l'àmbit territorial, la ciutadania podem ressaltar, en funció del moment, la nostra característica com a ciutadans d'un país, d'un municipi o d'un barri; ens podem sentir catalans, barcelonins o santsencs, per exemple, i ens en sentim. El zoom de la nostra territorialitat, però, comença a dibuixar-se en funció de la proximitat: el veïnat és el primer signe de cohesió social i és el bressol de les festes majors.

Les festes majors neixen en un entorn religiós, encara que avui la significació religiosa de la festa sigui molt escassa, i fan referència al patró o patrona de la vila o també a algun fet remarcable. Els models organitzatius, però, són ben diversos i sempre ens en deixaríem algun per citar. Alguns elements significatius podrien ser que, en el cas de les ciutats, l'Administració municipal hi té un pes més preponderant (també és veritat que costa molt posar en relació actors tan diversos) mentre que a nivell de barris acostuma a ser la societat civil la que n'exerceix el lideratge de maneres diverses. Podríem dir, per exemple, que les festes majors més concorregudes acostumen a comptar amb una federació ad hoc que les organitza mentre que hi ha altres models que també funcionen

Les associacions som també persones, encara que amb l'adjectiu «jurídiques» a continuació.

**Difícilment
entendrem
una festa
major sense
un important
estadi de
coordinació
associativa des
de la base amb
independència
de les formes
que s'adoptin
per a la
coordinació.**

de manera habitual: coordinadores territorials d'entitats, associacions de veïns i veïnes. Deixeu-me que parteixi de les experiències que conec més a la ciutat de Barcelona:

- Les festes majors de Gràcia i Sants s'organitzen des d'un comportament federal amb independència que la Festa Major de Gràcia tingui una fundació com a forma jurídica. Si accedim al seu web <<http://www.festamajordegracia.cat/patronat>>, podrem constatar aquest principi federal en el seu patronat. En tots dos casos es tracta d'organitzacions la finalitat principal de les quals és la preparació de la Festa Major del barri.
- En altres casos, una gran part de la feina és realitzada per coordinadores generalistes d'àmbit de barri com seria el cas del Poble-sec, el Poblenou, el Clot - Camp de l'Arpa, el Guinardó, etc.
- Hi ha també el model de la constitució de comissions de festes d'entitats diverses per a la realització de la festa major com seria el cas de la Barceloneta, les Corts, etc.
- I resten alguns models en què la festa major s'articula a l'entorn de les associacions de veïns i veïnes com seria el cas dels barris de la Sagrada Família i de Sant Antoni.
- És curiós que a Sarrià hi hagi una entitat, la Comissió de Festes del Roser de Sarrià, que és la que convoca el conjunt de les entitats interessades a fer l'activitat.

Fetes aquestes classificacions, afortunadament copsem de nou la diversitat de maneres de fer sobre el mateix fet de la Festa Major; és interessant de remarcar que aquelles festes majors de què més es parla, com són les Gràcia i Sants, han generat estructures de segon grau *ad hoc* per a la seva gestió, les quals no s'han obert al conjunt de l'associacionisme del territori, no tant en la participació, que sí que la fan, com en la presa de decisions. Casualment fora de comissions de carrers, tant Gràcia com Sants incorporen les colles castelleres respectives a la seva Festa Major. Aquestes festes reproduïxen el vell esquema de festes majors que al llarg dels anys han fet del guarniment de carrers, amb portalades i assignació de

premis als carrers participants, l'eix vertebrador de la festa.

Difícilment entendrem una festa major sense un important estadi de coordinació associativa des de la base amb independència de les formes que s'adoptin per a la coordinació. És interessant que aquests ens de coordinació siguin persones jurídiques, però no és imprescindible que ho siguin. Sense que se m'interpreti malament pel fet de formar part d'una organització que suma tres barris —cadascun d'ells amb festa major organitzada amb models diferents—, crec més en un model de festa major que aplegui des d'un bon començament la suma dels diversos actors que volen fer festa major que no pas aquelles festes majors els orga-

**Cada municipi,
cada barri,
aporten a
la festa els
trets que li
confereixen la
seva
personalitat
i la seva
particularitat.
Som**

nitzadors principals de les quals són bàsicament carrers o bé aquell altre model en què una entitat (o una comissió organitzadora) tan sols gestiona la realització de les activitats que li són presentades.

També entenc que en moltes ocasions els actors del territori que volen participar a la festa major no pretenen altra cosa que actuar el dia, l'hora i en l'espai assignat, però convindreu amb mi que l'excel·lència de la coordinació seria que els actors associatius, amb interessos ben diferents, que no tenen per què ser contraposats, decidissin plegats els continguts unitaris de la festa. Està clar, però, que s'imposa l'utilitarisme i que de la mateixa manera que hi ha entitats que s'han especialitzat a mostrar les seves activitats emblemàtiques, n'hi ha d'altres que s'han especialitzat en la coordinació general de les activitats de festa. En tots els casos, i en un context de retallades duradores i sostingudes com l'actual, el treball coordinat en l'organització de la festa actua encara més de manera positiva, també per economia d'escala, en aspectes com els següents: millora la interlocució i la representativitat, reforça la imatge d'un missatge coherent al conjunt de la ciutadania, amplia la capacitat d'acció, millora la projecció de les accions, optimitza els recursos i possibilita resoldre dèficits propis que limiten les actuacions de les mateixes entitats.

Models de festa vius i adaptables als nous escenaris

Els models estan servits i tots ells han anat funcionant, han anat evolucionant en el territori i hi han arrelat. Serà clau, però, que siguin models vius i, en conseqüència, adaptables a l'evolució de la societat i als nous escenaris. Cada municipi, cada barri, aporten a la festa els trets que li confereixen la seva personalitat i la seva particularitat. Som un país amb milers i milers de festes, totes elles diferents encara que siguin mínusculament diferents d'unes a altres, perquè diferents som també les persones. Si hem popularitzat frases com «Som el que...», que podem continuar amb accions com semblrem, mengem, fem, sentim, etc., també «som el que festivem» i la nostra aposta ha de ser la de desenvolupar festes que ens

siguin pròpies i que defugin l'assimilació de models que encarcarin la nostra pròpia evolució.

Sí, han de ser models vius, per descomptat. De la mateixa manera que en el passat l'evolució de la festa contingué la incorporació de la dona en la direcció de les organitzacions i més endavant la introducció de criteris mediambientals, entre d'altres, avui no podem prescindir de la immigració de l'última dècada, de tota ella, però especialment d'aquella que vingué per quedar-s'hi i que començà assistint com a públic a les activitats i que amb el temps s'ha anat implicant a poc a poc en la festa, sigui formant part de les activitats que ens són pròpies, sigui adaptant les seves activitats al nostre entorn, sigui aprofitant la plataforma de les activitats tradicionals per mostrar el seu folklore com a col·lectiu, un dels màxims exponents del qual és el Carnaval i del qual parlarem una mica més endavant.

En tots els casos, a Catalunya hi ha milers de persones que són actors de festa major, que preparen alguna activitat perquè llui aquells dies i, afortunadament, s'estan produint relleus generacionals entre els organitzadors. Alguna vegada hem sentit a dir a polítics des dels balcons dels ajuntaments que la festa no es podria arribar a pagar mai des de l'ajuntament. Probablement es tractaria de matisar una proclama com aquesta perquè podria haver-hi diners per fer una festa major, però aquesta seria sens dubte diferent i no cridaria l'atenció a la ciutadania perquè no seria participada. Seria, en definitiva, una festa sense ànima, sense l'ànima d'aquells ciutadans i ciutadanes compromesos que aporten valor afegit, normalment intangible, en l'organització de la festa.

Arribats a aquest punt hauríem de poder visualitzar diversitat de graus en la participació. Assistim, per exemple, dins dels actes de la Festa Major d'Hostafrancs al recuperat ball de rams i hi busquem actors de la participació. Hi podem trobar des de qui ha definit l'acte, qui l'ha produït, els dansaires de l'Esbart Ciutat Comtal, el públic que s'anima a prendre part en el ball i també el públic assistent. Aquests últims estarien en el darrer esglauó de la participació, però deuen ser importants perquè quan es fa la valoració de qualsevol activitat no es deixa mai de banda el públic assistent.

Arribats a aquest punt hauríem de poder visualitzar diversitat de graus en la participació.

Tinguem la festa en pau

Hem de reservar a cadascú la parcel·la participativa que li correspon i hem de parlar també de l'antiparticipació activa i com aquesta pot afectar l'esdevenir de les activitats festives: hi ha actituds passives, que afortunadament són les més habituals, en què es prenen determinades mesures perquè l'abast d'una festa no els acabi molestant; n'hi ha altres que consisteixen a incidir en la classe política i en els cossos de seguretat perquè les activitats festives es deixin de fer o es redueixin a la mínima expressió. En aquest sentit, una feina important per als organitzadors de les festes majors és acordar amb els responsables de l'Administració municipal les regles del joc perquè les festes es puguin desenvolupar amb normalitat; d'una banda, el marc normatiu, habitualment configurat per les ordenances municipals, i altres que es poden acordar en funció de les característiques de les activitats, han de poder minimitzar les queixes de la ciutadania antiparticipativa. Com estem veient en aquest àmbit normatiu, hi ha encara molt camí per recórrer.

En general, i aquesta és una nota del tot positiva, la celebració de les festes no ocasiona problemes de convivència entre la ciutadania. Haurem de parar molta atenció, però, a la massificació de les barres en les festes, encunyant el terme *sanferminització* ja citat per Bienve Moya i Domènech en l'article «L'associacionisme cultural festiu», publicat en el número 1 de la revista *Canemàs*. Aquest és un factor de risc que podria alterar el funcionament habitual de les nostres festes en el futur.

Les festes alternatives

Amb tots els riscos que comporta citar quin fou l'inici de les festes majors alternatives enteses com a tals, i tot i que ens semblarà potser una activitat recent, tenim notícia que l'any 1992 tingué lloc a Manresa la primera Festa Major Alternativa. En el blog de l'historiador del Bages, Jordi Bonvehí i Castanyer,¹ podem llegir el següent:

1. <http://historiesmanresanes.blogspot.com.es/2008/08/lorigen-de-la-festa-major-alternativa_24.html>.

2. <<http://coordinadoradefestes.wordpress.com/>>.

[...] es va celebrar la Primera Festa Major Alternativa a la ciutat de Manresa, concretament l'agost de 1992. En aquells temps l'Esquerra Independentista de Catalunya estava al primer ordre del dia amb diferents lluites com els Judicis a la insubmissió, Barcelona 92, el Quinto Centenario, l'Operació Garzón, l'Ateneu Popular «La Seca», On The Road al so, etc.

[...] La festa continua sent fidel a l'esperit amb el qual es va organitzar la primera edició l'any 1992: l'autogestió, la denúncia, la lluita i la festa en una pila d'actes al carrer i de franc.

L'any següent, 1993, se n'iniciaria una a Cornellà, impulsada principalment per l'Ateneu KNY (adaptació i simplificació del nom de la vila a Korneyà) i dos anys més tard Sants, a la ciutat de Barcelona, s'hi afegiria. D'aleshores ençà, les festes majors alternatives s'han anat escampant pel país amb molta participació i plenes especialment de gent jove que troba en aquest model de festa una manera diferent a les festes majors tradicionals. Sobre aquestes festes, a l'espai virtual de la Coordinadora de Festes Majors Autogestionades² podem llegir el següent:

[...] apareixen a partir de la necessitat en diversos pobles i barris de completar la Festa Major «oficial» amb activitats pensades des de i per al jovent però també per donar un pes important a les diferents expressions de Cultura Popular i ser espais on visibilitzar les reivindicacions i conflictes socials. [...] Tot això amb una organització horitzontal, és a dir amb l'assemblea com a òrgan sobirà per a prendre les decisions. Normalment són espais impulsats unitàriament des dels col·lectius o entitats socials o culturals però oberts a la resta de la població. [...] Són Festes Autogestionades ja que com a opció prescindeixen de les subvencions de les Administracions o empreses privades per tal de no perdre autonomia, també són espais de treball voluntari on ningú cobra per treballar, on la principal font de finançament són les barres i on en el cas que hi hagi beneficis sempre es reverteixen en projectes polítics locals. En definitiva són espais pensats per participar activament, organitzats des del propi veïnat i amb voluntat d'aprofundir en la cohesió social.

Així doncs, com a element cohesionador de moltes d'aquestes festes, existeix la Coordinadora de Festes Majors Autogestionades (CFMA), que agrupa les festes de vint-i-dos pobles

Una feina important per als organitzadors de les festes majors és acordar amb els responsables de l'Administració municipal les regles del joc perquè les festes es puguin desenvolupar amb normalitat.

Una part important de l'impuls de les festes majors alternatives ha vingut donat pel moviment okupa, però no hem de menystenir en cap cas l'impuls que també hi han donat altres grups alternatius, una part del moviment cooperatiu i les associacions de veïns.

dels Països Catalans; entre aquests vint-i-dos trobem les tres ciutades amb anterioritat.

L'encaix dels diversos models de festa ha generat situacions de crisi en els barris i ciutats on s'han desenvolupat, tant entre les festes oficials i les alternatives com entre aquestes últimes i l'Administració municipal corresponent. Una part important de l'impuls de les festes majors alternatives ha vingut donat pel moviment okupa, però no hem de menystenir en cap cas l'impuls que també hi han donat altres grups alternatius, una part del moviment cooperatiu i les associacions de veïns. Avui dia aquest model de festa, que continua sense ser còmode per als governs municipals, ha eixamplat la seva programació habitual de concerts per a la gent jove amb activitats també de caràcter infantil; no en va, alguns dels seus usuaris habituals ja han tingut canalla.

Celebracions festives multiculturals: el Carnaval

El Carnaval és una activitat festiva que ha estat aprofitada per la ciutadania per fer crítica social. Ocorre, però, que les administracions hi han anat ficant cullerada des de la represa democràtica i l'han institucionalitzat. En el llibre *Entre el poder i la màscara*, d'Andrés Antebi i Adrià Pujol, es cita Ricardo Belascoain (1985) sobre la institucionalització del Carnestoltes a Vilanova i la Geltrú.

Una celebració recuperada després del franquisme va anar perdent l'espontaneïtat inicial i el contingut subversiu —si més no, des d'un punt de vista simbòlic— i experimentà un procés de normativització. Una festa caracteritzada, a l'inici, per l'espontaneïtat ha quedat a les mans dels «tècnics» o «especialistes» corresponents en festes, que l'han sotmesa a reglamentacions i rutines uniformitzadores, i que l'han col·locada sota l'hegemonia de comitès oficials i de la municipalitat mateixa.

Avui dia, la crítica social en els carnivals és escassa i està bastant aïllada. I convindreu amb mi que hi ha motius per a la crítica social amb els temps que corren. El Carnaval de Sants, per exemple, encara conserva cada any un lema crític. En les

darreres edicions s'ha apadrinat un banquer, s'ha homenatjat Fèlix Billet i s'ha fet mofa, befa i escarni de la Merkel, de Juan Carlos i per al 2014 sa majestat és el Pocawertgonya. Ens podem imaginar fàcilment que aquest Carnaval s'organitza des d'una comissió de les entitats participants, que és la que pren les decisions sobre les activitats del cicle.

Quant a la participació, des de l'època del Fòrum de les Cultures, assistim a un Carnaval cada cop més multicultural. Això, que en essència és molt positiu, acaba representant que els nostres carrers s'omplen de desfilades de comparses consistents en la mostra folklòrica del territori de procedència dels seus integrants perquè és així com cadascun d'ells realitzen el seu Carnaval. Els carrers es converteixen en aparadors dinàmics per a un públic estàtic que dona signes de fatiga i d'avorriment en alguns moments. D'altra banda, els ritmes de desfilada de les comparses són poc homogenis i acaba sent la rua la que se subordina als seus participants i no pas al revés, produint-se talls en la desfilada entre comparsa i comparsa. Sota un mateix títol, Carnaval, hi ha concepcions tan extraordinàriament diferents que esdevé impossible una bona harmonització de l'activitat. Hi manca encara aquest punt de barreja intercultural que acabi donant lloc a un nou concepte que qualli en la societat en el seu conjunt i el faci excel·lir. Aquest punt no s'ha trobat encara, però és qüestió de temps.

El futur de la festa al carrer

En relació amb algunes de les manifestacions de cultura popular, podem dir que l'activitat castellera segueix atraient cada cop més gent a plaça i és un moviment en auge. Entre el 2008 (5.705 actuacions) i el 2012 (9.357 actuacions) hi ha un creixement del 64%, amb un total de 66 colles castelleres. Els castells, doncs, tenen bona salut i la seguiran tenint i, a més, compten amb molta presència als mitjans de comunicació i hi ha empreses que en són patrocinadores; hi ajuda molt també la mesurabilitat dels seus resultats i la competitivitat que se'n deriva. Activitats com gegants i diables es mantenen

Quant a la participació, des de l'època del Fòrum de les Cultures, assistim a un Carnaval cada cop més multicultural.

El poder prefereix tenir espectadors (en podríem dir súbdits) que no pas actors participants coresponsables.

estables (tot i que el cost de la pirotècnia ha fet disminuir les actuacions de les colles de diables) mentre que les sardanes estan en franca recessió, assolint una mitjana d'edat dels participants un xic preocupant i que no assegura els relleus generacionals.

En un panorama com el que s'ha descrit podria no albirar-se un bon futur de la festa en general; certament la festa no està passant pel seu millor moment i això és també un reflex de la situació social, curulla de desigualtats, per la qual estem transitant. El poder prefereix tenir espectadors (en podríem dir súbdits) que no pas actors participants coresponsables. La ciutadania se subordina a la festa que algú, amb pressupost provinent de les nostres butxaques, ha decidit organitzar per a gaudi i fruïció nostra. No m'agrada aquest model de convertir la festa en un plató d'on emergeixin bombolles d'una determinada marca de cava o altres productes que facin festa. I, per tant, no m'agrada aquell model de cultura festiva que no neix des de baix sinó del biaix i que ens ha colat l'autoritat; no m'agrada, per exemple, una celebració de la festa de cap d'any amb l'Home del Mil·lenni, encara que hi actuïn magníficament els Castellers de Sants i la Fura dels Baus. Tampoc no m'agrada, i gens, el menyspreu cultural a què se'ns sotmet amb un iva cultural al 21% i la repercussió que això provoca.

Malgrat que es promogui la festa com a espectacle, que el marc legal i les ordenances siguin cada cop més rígides i que es destini menys diners a la cultura, la festa al carrer perviurà perquè és part indestriable de l'expressió viva del poble. I el poble voldrem participar en la festa: organitzant-la, actuant-hi o veient-la, de la mateixa manera que voldrem seguir participant en la construcció del nou país.